

Συμπονετική Ηγεσία (Compassionate Leadership) και Επαγγελματική Μάθηση Εκπαιδευτικών

Δρ Έλενα Χριστοφίδου

Συντονίστρια Προγραμμάτων Επιμόρφωσης
Στελεχών της Εκπαίδευσης
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Τηλ.: 22 402368

Ηλ. Διεύθυνση: christofidou.e@cyearn.pi.ac.cy

ΔΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

- Εισαγωγή
- Καλές πρακτικές Συμπονετικής Ηγεσίας από σχολεία ΥΕΜ
- Σύνοψη
- Παρεμβάσεις σχολείων
- Συζήτηση

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Συμπονετική Ηγεσία

- Καινούριο στυλ ηγεσίας
- Βασίζεται στην **ευαισθησία**, την **κατανόηση** και τη **συμπόνια** έναντι των ανθρώπων που καθοδηγεί και διοικεί ένας ηγέτης.
 - Σεβασμός προς τα συναισθήματα και τις ανάγκες των μελών της ομάδας
 - Στήριξη κι ενθάρρυνση
 - Περιβάλλον που ενθαρρύνει την ανάπτυξη, την επικοινωνία και την επίτευξη των στόχων
- Η συμπονετική ηγεσία στο πλαίσιο της **Επαγγελματικής Μάθησης** - σημαντικό ρόλο στη στήριξη και ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Συμπονετική Ηγεσία

- Ενδεικτικά, επισημαίνονται τα ακόλουθα:
 - **Δημιουργία Θετικού Κλίματος:** Μέσω της συμπονετικής ηγεσίας, οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται ότι οι ανησυχίες και οι ανάγκες τους λαμβάνονται υπόψη. Ένα θετικό κλίμα στην εκπαιδευτική ομάδα ενθαρρύνει τη συνεργασία και την ανοικτή επικοινωνία
 - **Ανάπτυξη Αυτοπεποίθησης:** Η συμπονετική ηγεσία βοηθά τους εκπαιδευτικούς να νιώθουν ότι έχουν την υποστήριξη τους από τους διευθυντές ή τους προϊσταμένους τους, που ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους και την επιτυχία τους
 - **Ανάπτυξη Δυνατοτήτων:** Οι εκπαιδευτικοί που αντιμετωπίζονται με συμπόνια και κατανόηση έχουν την τάση να αναπτύσσουν τις ικανότητές τους περισσότερο, καθώς αισθάνονται ότι οι προσπάθειές τους αναγνωρίζονται.
 - **Διαχείριση Άγχους και Κόπωσης:** Μέσω της συμπονετικής ηγεσίας, οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται πιο έτοιμοι να διαχειριστούν το άγχος και την κόπωση που προκύπτουν από την εργασία τους
 - **Ανάπτυξη Επαγγελματικής Αυτοεκτίμησης:** Μέσω της συμπονετικής ηγεσίας, οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να αναλύσουν τις προσωπικές τους ανάγκες και να αναπτύξουν στρατηγικές για τη βελτίωση των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων
- Συμπονετική ηγεσία - **ευ ζην των εκπαιδευτικών**

Καλές πρακτικές Συμπονετικής Ηγεσίας από Σχολεία ΥΕΜ

- Δ1 : «Σημαντική η παρουσία ΒΔ/ Συντονιστή Ηγέτη που να αναλαμβάνει την ΥΕΜ και να ασκεί ο ίδιος Συμπονετική Ηγεσία..»
- Δ3: «Θα πρέπει να αξιοποιείς τα κατάλληλα άτομα...Αλλά για να γίνει αυτό, πρέπει να ξέρεις πολύ καλά το προσωπικό σου»

Καλές πρακτικές Συμπονετικής Ηγεσίας από Σχολεία ΥΕΜ

- **Θετικό κλίμα**

- **Συζήτηση – σεβασμός - διάλογος**
 - Διευθυντική Ομάδα
 - Ολομέλεια
- Σύμπνοια – επαναφορά κοινού στόχου και προσπαθειών
- Σύμφωνη γνώμη όλων (;;) – Συλλογική διαδικασία λήψης απόφασης (ΕΜΕΙΣ vs ΕΓΩ)
- Προσέγγιση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών
- **Επιμόρφωση:** Πολύ βοηθητική - ικανοποίηση αναγκών
 - Αλληλοεπιμόρφωση – Καλές πρακτικές σε συνεδρία προσωπικού
 - Αλλαγή στο Πρόγραμμα (Διευκολύνσεις, παραχώρηση μαθημάτων του Διευθυντή αν χρειάζεται ή κάλυψη κενών από Διεύθυνση)
- **Συνδιδασκαλίες**
- **Αλληλοπαρακολούθηση διδασκαλίας** – αναστοχαστικές συναντήσεις (θετικό στοιχείο, στοιχεία βελτίωσης, όχι επίκριση και αρνητικές δηλώσεις)
- Έξοδοι (φαγητό, απογευματινές συνεντεύξεις συντονισμού)
- Πρωινός περίπατος Διευθυντή
- Διαλείμματα (Διεύθυνση και προσωπικό μαζί)
- Secret Santa – μήνας εκπλήξεων
- Συναποφασίζουμε για το τι θα γίνει - κοινές γραμμές και πολιτικές
- Σωστή **επικοινωνία**

- **Αυτοπεποίθηση**

- **Θετική ενίσχυση – Μπράβο/ Ευχαριστώ** στην ολομέλεια συλλόγου, σε συγκεντρώσεις μπροστά στους μαθητές, κίτρινες κάρτες για εκπαιδευτικούς και μαθητές
 - Δ2: «Οι εκπαιδευτικοί θέλουν αναγνώριση για το τι κάνουν...Θέλουν επιβράβευση...θέλουν χειροκρότημα....Ευχαριστώ **ονομαστικά** τον κάθε εκπαιδευτικό (στις συγκεντρώσεις, στις συνεδρίες, μπροστά στους γονείς...*Ευχαριστίες στην κ. Έλενα που βοήθησε την κ. Μαρία να κάνουν μαζί ...*»
 - Δ1: «Διαδεδομένη η αξιοποίηση Τεχνολογίας...κάποιοι δεν ήταν έτοιμοι ακόμη να τη χρησιμοποιήσουν στα μαθήματά τους.... να επιμορφωθούν , να πειραματιστούν και μετά...»
- **Κουλτούρα Παρατήρησης Διδασκαλίας**
 - Δ3: «Σημαντικό να υπάρχει συνεργασία και αλληλοσεβασμός μεταξύ των συναδέλφων...Δεν χτίζεται (η κουλτούρα), αν ο καθένας μας αναζητά το λάθος... κάτι θετικό (στις αναστοχαστικές συναντήσεις) για να στηρίξουμε τον συνάδελφο...»
 - Δ3: «Δεν υπάρχει το τέλειο...προσαρμογή στις ανάγκες των μαθητών...σημαντικό να μοιράζονται πράγματα μεταξύ τους οι συνάδελφοι..»
- Συνδιδασκαλία
- Σχεδιασμός μαθήματος – Υποστηρίκτρια ΥΕΜ

19:25
Συνάδελφοί μου, καλησπέρα!

Αύριο επιστρέφω πίσω στο σχολείο, στην όμορφη παρέα μας!!

■ Νιώθω την ανάγκη να πω ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ σε όλους για όλα όσα προσφέρατε ως ομάδα, αλλά και ο καθένας ξεχωριστά, τόσο σε εμένα σε προσωπικό επίπεδο, αλλά και στη Σχολική μας Μονάδα, αυτό το χρονικό διάστημα που απουσίαζα!!

■ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ την Ανδριανή και την Εύη, δύο ΒΔ, δύο υπέροχους ανθρώπους και εξαιρετους συνεργάτες που διοίκησαν επάξια το σχολείο όλο αυτό το χρονικό διάστημα!!

Na είστε όλοι καλά!! ❤️

Ευχαριστώ 😊😊

19:41 ✓

6/3/24

Συνάδελφοί μου, καλή σας μέρα!

Σας ενημερώνω ότι αύριο Δευτέρα, ΔΕΝ θα πραγματοποιηθεί Συνεδρία Προσωπικού. Σας τη χαρίζω, γιατί το αξίζετε, τόσο για το πνεύμα ομαδικότητας και συνεργασίας, όσο και για την εργατικότητά σας που επιδεικνύετε συνεχώς!! Στις 13:05, μπορείτε όλοι να πάτε στο καλό!! 😊😘

Δυνατότητες

- Αξιοποίηση στο μέγιστο των δυνατοτήτων του καθενός
- Δ2: «Εστιάζω στο θετικό του καθενός... Για παράδειγμα, εκπαιδευτικός που είναι αδύνατος, αλλά φιλότιμος...θα το πω μπροστά στους άλλους...*Ευχαριστώ τον Μάρκο που ανέλαβε να κάνει*»
- **Σαφήνεια ρόλων** - Ποιος θα αναλάβει τι
 - Δ3: «όχι με πίεση, αλλιώς δεν θα αποδόσει...»
 - Δ1 « ...κατανομή τμημάτων – προτεραιότητα στην επιλογή τμήματος οι νέοι συνάδελφοι..να μη νιώσουν ότι έρχονται 2^{οι}...»
- Οι νέοι συνάδελφοι να συνεργαστούν μεταξύ τους – και με άτομα που έχουν τις δυνατότητες

- Επικοινωνία

- Εχεμύθεια

- Δ2: «Κανείς συνάδελφος δεν ξέρει τι περνά ο άλλος. Έρχονται, μου λένε τι έχουν, αλλά ξέρουν ότι δεν θα το μοιραστώ με κανένα. Θα κάνουμε τις διευκολύνσεις που χρειάζονται, αλλά κανείς δεν θα ρωτήσει και δεν θα μάθει για τον άλλο»)

- Δ2: «Δυο παράλληλοι δρόμοι...ο γολγοθάς που ενδεχομένως περνάς...Ο εργασιακός χώρος, η δουλειά μας που πλάθουμε ανθρώπους...θα πρέπει να προσπαθήσουμε να είμαστε καλά...»

- Δ2: «Είμαι φίλος με τους συναδέλφους και μετά η Διευθύντριά τους..αλλά είμαι ξεκάθαρη στην εφαρμογή και τήρηση των κανονισμών»

- Εμπιστοσύνη

- Ειρηνοποιός

- Επίλυση συγκρούσεων

- **Επικοινωνία**

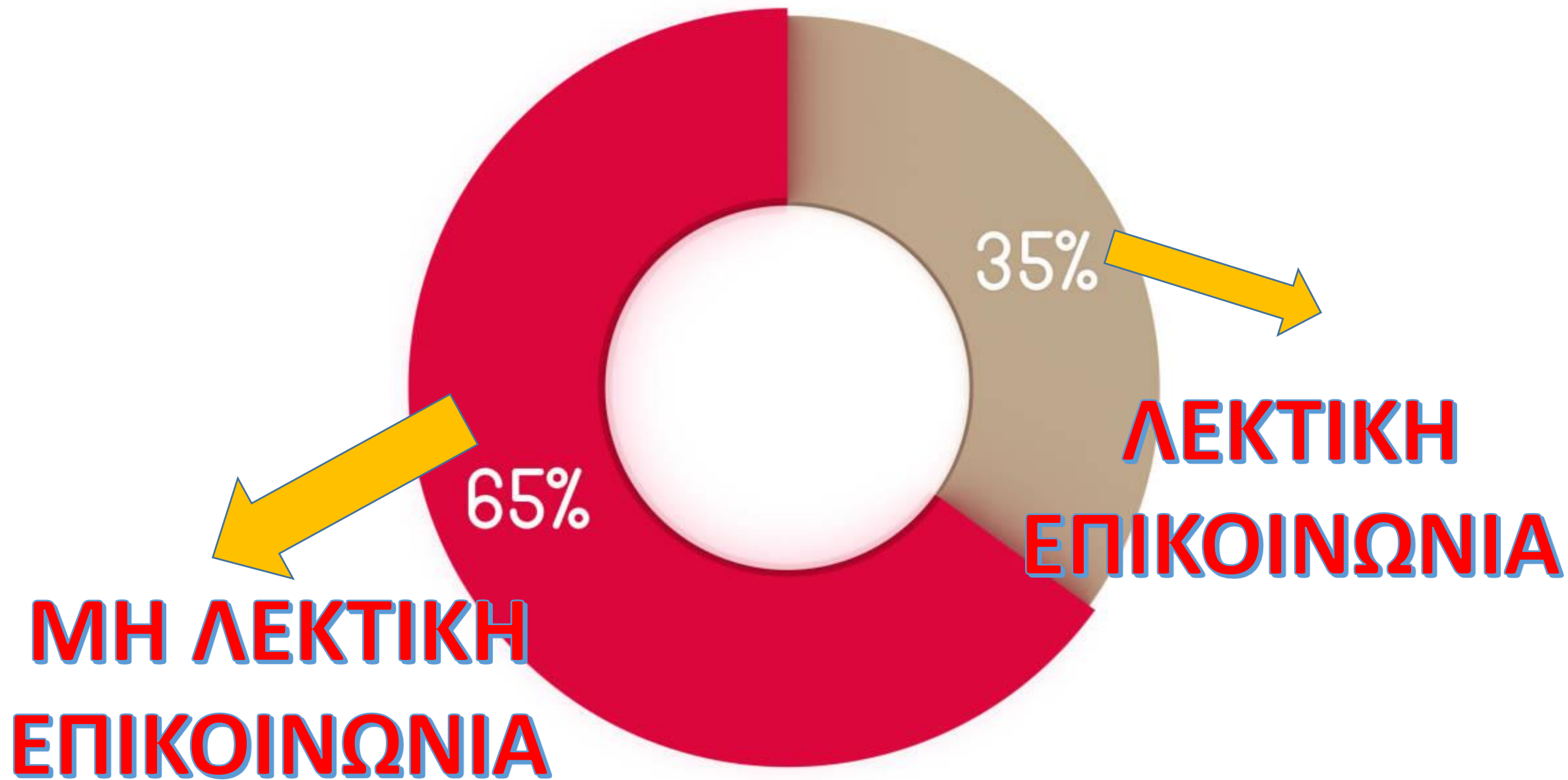
- **Συζήτηση - διαφάνεια** στη διευθυντική ομάδα, αλλά και γενικότερα
 - Δ1 «Όχι πάντοτε εύκολη η επικοινωνία...ειλικρίνεια, σεβασμός...τους ακούω πολύ»
 - Δ2: «...Το να μου πει ένας συνάδελφος είναι το κενό μου, δεν θα κάνω αυτό που ζητάτε...δεν θα πω κάτι μπροστά στους άλλους συναδέλφους...θα τον καλέσω μετά κατ'ιδίαν και θα του πω ότι με ενόχλησε η συμπεριφορά του...το κενό είναι εργάσιμος χρόνος, όχι διδακτικός...»
- **Πρωινός περίπατος**
- **Διάλογος**
 - Δ2: «Να λύνουμε τις διαφορές μας με διάλογο, όχι μούτρα και φωνές...Το λέω ξανά και ξανά...Με καλοσύνη, αγάπη και χαμόγελο να λύνουμε τα προβλήματα»
- **Σεβασμός**
- **Διαχείριση θυμού**
- Ένταση μερικές φορές – πυροσβεστικός ρόλος
- **Ενεργός ακρόαση**
- Δ2: «Κατανόηση στα θέλω των άλλων, αλλά βασικός γνώμονας το καλό του σχολείου»
- **Παιδαγωγική Πειθώ – Νομοθεσία**
- **Κανονισμοί Λειτουργίας Δημοσίων Σχολείων**
- Δ2: «**Γλώσσα σώματος**...πολύ σημαντική...να δείξω για παράδειγμα με το βλέμμα μου ότι σε υποτίμησα, έχασα το παιχνίδι!!»

Αποτελεσματικοί τρόποι ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

```
graph TD; A[Αποτελεσματικοί  
τρόποι  
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ] --- B[Λεκτική]; A --- C[Μη λεκτική];
```

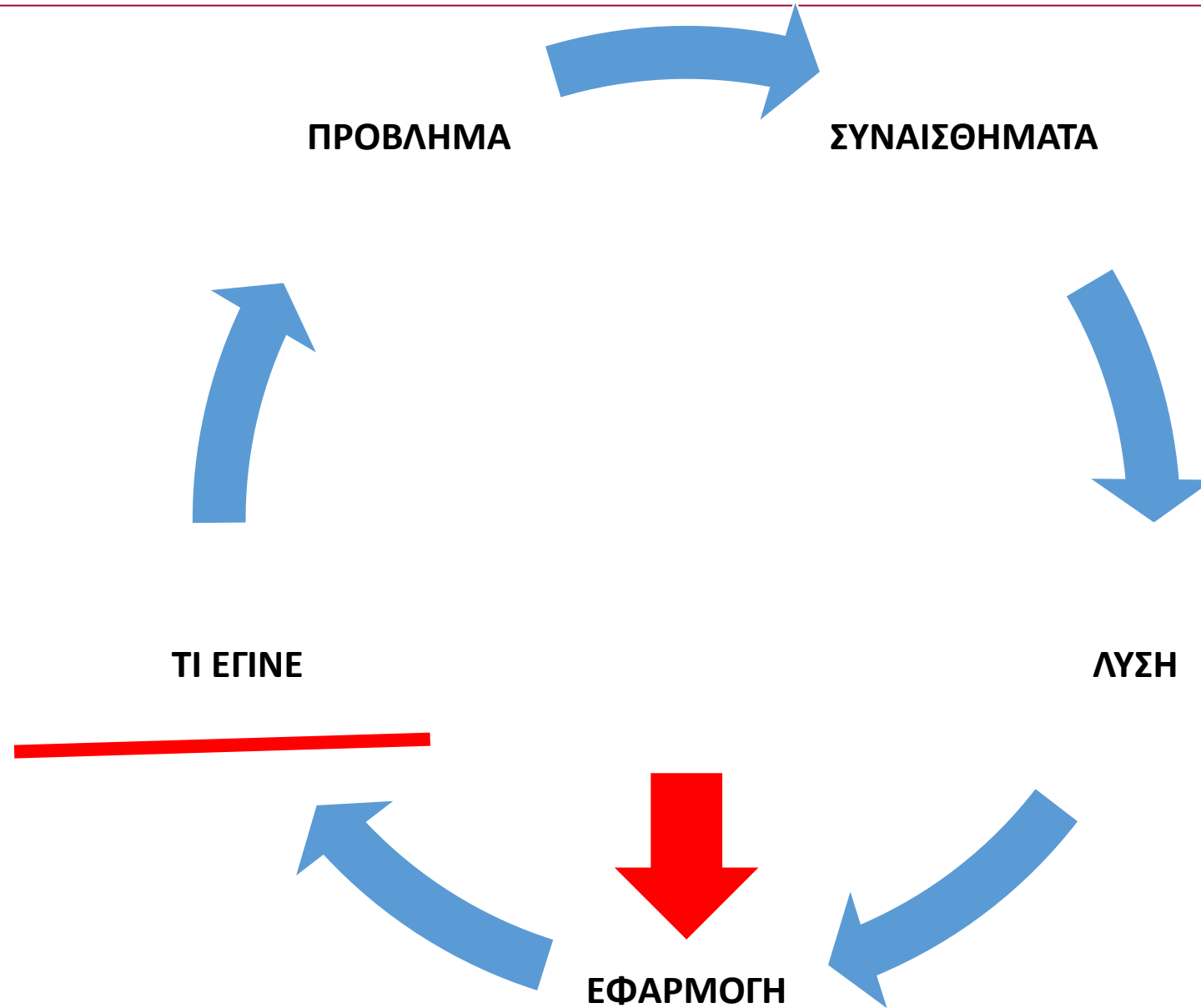
Λεκτική

Μη λεκτική

ΕΝΕΡΓΟΣ ΑΚΡΟΑΣΗ

Ο ΔΙΚΟΣ ΜΟΥ/ΣΟΥ ΚΥΚΛΟΣ

Ο ΔΙΚΟΣ ΜΟΥ/ΣΟΥ ΚΥΚΛΟΣ

- ***Καλός ακροατής - Δεν διακόπτω τον άλλο όταν μιλά και δεν τον αποσυντονίζω***
- ***Οι άνθρωποι ξέρουν τις λύσεις***
- ***Θέλουν στήριξη για την εφαρμογή....***
- ***Χρειάζονται να τους ακούσουμε...***

- **Επικοινωνία - Συντονισμός**

- Viber group εκπαιδευτικών
- Emails
- Viber group για ανακοινώσεις
- Χρονοδιαγράμματα - ρεαλιστικά
- Google Calendar – όλες οι δράσεις του σχολείου
- Google Calendar – ραντεβού με γονείς
- Google Calendar – για διευκολύνσεις εκπαιδευτικών (αλλαγές/ όταν απουσιάζει κάποιος, η παιδονομία και τα μαθήματα μετακινούνται, για να μην επιβαρύνεται κανείς)
- Παιδονομία – εφημέρευση (αλλάζουν συνεχώς οι ομάδες εκπαιδευτικών, να αλληλεπιδρούν όλοι με όλους)
- 2^η γραμμή τηλεφώνου – ασύρματο τηλέφωνο για να μιλούν οι εκπαιδευτικοί στον χώρο που αυτοί επιθυμούν
- Σχέδιο δράσης – εμπλοκή όλων – κοινή συμφωνία

Συνάδελφοί μου, καλή σας μέρα!

Μια Ευγενική Παράκληση:
Σας παρακαλώ πολύ,
προσπαθήστε να είστε ΟΛΟΙ
ΠΑΡΟΝΤΕΣ στην προσεχή
Συνεδρία Προσωπικού, τη
ΔΕΥΤΕΡΑ, 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 2024!!

Είναι ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ να
παρευρισκόμαστε ΟΛΗ Η ΟΜΑΔΑ,
γιατί η επόμενη Συνεδρία
Προσωπικού θα πραγματοποιηθεί
μετά από ένα μήνα, Δευτέρα 8
Απριλίου, λόγω των τριών
δημοσίων αργιών!!

Ευχαριστώ.

Καλό Σαββατοκύριακο με
χαμόγελο και υγεία!!! 😊 🤗

11.12 ✓

- **Ειρηνοποιός – Επίλυση συγκρούσεων**

- Συγκρούσεις – Ανταγωνιστικό κλίμα μερικές φορές
- **Διαχείριση θυμού**
- Δ3: «Προσπαθώ να μην πάρω θέση υπέρ του ενός ή του άλλου. Καλώ τον **καθένα κατ' ιδίαν** και του αναδεικνύω το θετικό στη δουλειά του (πολύ συγκεκριμένα...μιλώ με γεγονότα) κι επισημαίνω πόσο σημαντική είναι η συνεργασία μεταξύ τους...προσπαθώ να αποκλιμακώσω την ένταση και να δείξω ότι η προσφορά του καθενός είναι σημαντική...Μετά θα καλέσω και **τους δυο** για να ξεκαθαρίσουμε πώς προχωρούμε, ποιες είναι οι εισηγήσεις τους...»
- Δ1: «Να ακούσω και τους δυο **ξεχωριστά**...να μιλήσω ξεχωριστά αρχικά με τον καθένα...Περνούμε πολύ χρόνο στον χώρο εργασίας μας...δεν μπορούμε να είμαστε στεναχωρημένοι...δεν κάνω τις δικές μου **ερμηνείες**..»
- Δ3: «Προσπαθώ να έχω **ενσυναίσθηση**, να τους καταλάβω γιατί συγκρούστηκαν, γιατί νιώθουν αδικημένοι..»

Ενσυναίσθηση

- Η **ενσυναίσθηση** = η τέχνη του να μπορείς να εισέρχεσαι στα θέλω, τις ανάγκες και τα συναισθήματα των άλλων, βλέποντας μέσα από τα δικά τους μάτια, μπαίνοντας στα δικά τους παπούτσια, **χωρίς όμως να ταυτιζόμαστε**.
 - Η ταύτιση οδηγεί σε δική μας **ψυχική εξάντληση**.
- Ενεργητική ακρόαση, ουσιαστική αλληλεπίδραση.
- **Ποτέ μία πρόταση που εκφράζει ενσυναίσθηση, δεν ξεκινάει με το «τουλάχιστον»**
- Όταν εκφράζουμε κάτι λυπηρό, συνήθως οι άλλοι προσπαθούν να μας το ομορφύνουν με τέτοιου είδους εκφράσεις.
- Όμως, όταν μοιραζόμαστε κάτι δύσκολο με κάποιον, δε θέλουμε να μας το ομορφύνει. **ΘΕΛΟΥΜΕ ΠΡΩΤΙΣΤΩΣ ΝΑ ΜΑΣ ΑΚΟΥΣΕΙ!!!**
- **«Δεν ξέρω τί να σου πω, όμως χαίρομαι που το μοιράστηκες μαζί μου».**
- Αυθεντική, ουσιαστική σύνδεση κι επικοινωνία

Συμπάσχουμε και βρίσκουμε λύσεις, σε όλες τα ζητήματα που προκύπτουν...

- Π.χ. Εκπαιδευτικός αγχώθηκε γιατί με την αλλαγή του Προγράμματος, χάνει το κενό του και τη συγκεκριμένη ώρα θα ερχόταν ένας γονιός να μιλήσουν...

ΑΛΗΘΕΙΑ ή ΨΕΜΑ....

ΑΛΗΘΕΙΑ ή ΨΕΜΑ....

- Διευκρινιστικές ερωτήσεις
- Δεν βγάζω αυθαίρετα συμπεράσματα με βάση τις δικές μου απόψεις
- Ψάχνω για ΤΕΚΜΗΡΙΑ

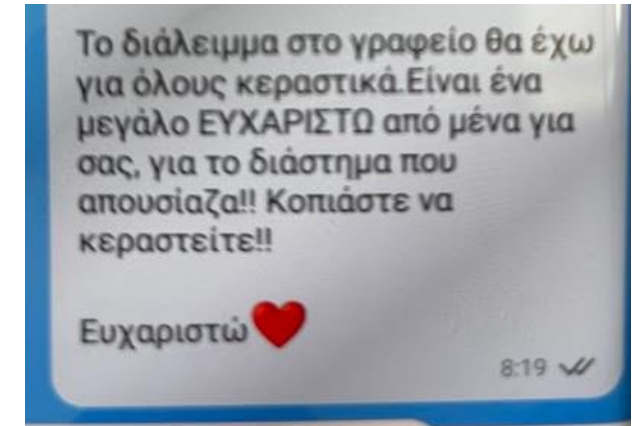

- Υπευθυνότητες – Πρωτοβουλίες

- Ομάδες συντονισμού – επιλέγουν οι ίδιοι οι συνάδελφοι - εναλλαγή
- Δ2: « Πρώτη βδομάδα της χρονιάς, γίνεται πολύ καλή **κατανομή**...ακούω τον καθένα ξεχωριστά και ζυγίζω τα δεδομένα που έχω μπροστά μου...αποφασίζουν μόνοι τους οι συνάδελφοι πού θέλουν να εμπλακούν»
- Δ3: «**Δεν πιέζω κανένα να κάνει κάτι που δεν θέλει**...αν δεν θέλει, δεν θα αποδώσει..»
- Δ3: «Πάντα μαζί τους το διάλειμμα και η πόρτα του γραφείου μου πάντοτε ανοιχτή...θα μου μιλήσουν (οι συνάδελφοι), θα μου πουν τις εισηγήσεις τους, θα τους ενθαρρύνω, **θα βρω το θετικό και θα εμπλουτίσω την εισήγησή τους** και πώς αυτή διασυνδέεται με τον στόχο της YEM»
- Δ3: «Βλέπω από κοντά τι πρωτοβουλίες αναλαμβάνουν και προσπαθώ να τους βοηθήσω να προωθήσουν τον βασικό μας στόχο, σε σχέση με αυτό που οι ίδιοι θέλουν...Να μη φανεί ότι εγώ επιβάλλω μια δράση, γιατί αυτό θα φέρει αντίδραση»
- Δ3: «Δεν το κάνεις επιπρόσθετα το να οργανώσεις το μάθημά σου στο πλαίσιο της Αυθεντικής Μάθησης..Η σύνδεση με το Αναλυτικό Πρόγραμμα είναι το κλειδί... Στην YEM, η δυσκολία πολλών συναδέλφων είναι να αντιληφθούν ότι πρέπει να δώσουν σημασία και στο παιδαγωγικό κομμάτι του μαθήματος, στη διδακτική του και όχι μόνο στο γνωστικό αντικείμενο...να υπάρχει διασύνδεση με ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ»

- **Ευ Ζην: Χαρούμενα παιδιά – Χαρούμενοι εκπαιδευτικοί**

- Παιχνίδια διαλείμματος
- Πρωινός περίπατος στις τάξεις
- Πολύχρωμες μέρες
- Πικ νικ
- Κάρτες αγάπης (για παιδιά κι εκπαιδευτικούς) - εξαργύρωση
- Εκπλήξεις - Μήνας εκπλήξεων
- Έξοδοι
- Κεραστικά
- Διαλείμματα

- Δ1: «Το **διάλειμμα** είμαι πάντοτε με το προσωπικό μου....τους είπα από την αρχή, ότι στα διαλείμματα είναι καλό να μιλάμε για τις οικογένειές μας και όχι για το σχολείο..»
- Δ2: «Τα **διαλείμματα** είμαι πάντοτε μαζί τους...σημαντικό να περνάμε χρόνο μαζί...»
- Δ3: « Το **διάλειμμα** είμαι πάντα μαζί τους και η πόρτα του γραφείου μου είναι πάντοτε ανοιχτή..»
- Δ2: «Με καλοσύνη, αγάπη, χαμόγελο να λύνουμε τα προβλήματα...Οφείλω να τους χαρίσω το πιο πλατύ μου χαμόγελο...μια αγκαλιά»

- **Διαχείριση άγχους και κόπωσης**

- **Διάλογος – Διαφάνεια – Σεβασμός**

- **«Ανοικτό» γραφείο**

- **Σεβασμός στις ανάγκες**

- Δ2: «Αν δεν είναι κάποιος καλά, θα κανονίσω να φύγει χωρίς να τον δει κάποιος άλλος συνάδελφος...ξέρουν ότι είμαι δίπλα τους και τους στηρίζω, ακόμη και στους γονείς..»
- Δ1 « Προσπαθώ να διευκολύνω όλους, για όλες τις ανάγκες...κατανόηση στα θέλω των άλλων, αλλά θα βάλεις υπόψη το καλό του σχολείου..»
- Δ1 « **Παιδί, Συνάδελφοι, Γονείς, Υπόλοιπο προσωπικό και στο τέλος ο εαυτός μας ως Διευθυντής...**»

- **Ευελιξία**

- Δ2 «Αν έχουν κάτι (π.χ Επιμόρφωση) και θα φύγουν στις 9.30πμ, μπορεί να τους πω να μην έρθουν καθόλου..»
- Δ2 « Όχι κουτσομπολιά, όχι κλίκες και ευνοούμενους...ΟΛΟΙ είναι σημαντικοί, όλοι έχουν κάτι να προσφέρουν»

- **Αποδεκτό το λάθος**

- Δ2 «Αν κάνουμε λάθη, να βρούμε τη λύση και να το διορθώσουμε...όποιος δουλεύει, κάνει λάθη...όλοι μας!»

- **Παιδαγωγική Πειθώ – Νομοθεσία**

- Δ1 «Η νομοθεσία ωφελεί πολλές φορές και φέρνει τα πράγματα σε ισορροπία...σε συνδυασμό πάντοτε με την παιδαγωγική πειθώ..»
- Δ2 « Ο ίδιος ο Διευθυντής πρέπει να κρατά τις ισορροπίες και να εφαρμόζει τους κανονισμούς...έρχομαι στην ώρα μου, δεν φεύγω όποτε θέλω...»

• Επαγγελματική Αυτοεκτίμηση Εκπαιδευτικών

- Παιδαγωγικός ρόλος Διευθυντή/Διευθύντριας – παρακολούθηση μαθημάτων
- Ανατροφοδότηση
- Υπεύθυνος Τμήματος
 - Δ1 «Ενημερώνομαι από τον Υπεύθυνο Τμήματος μια φορά τον μήνα για το κάθε παιδί ξεχωριστά...για τα πάντα...συζητάμε μαζί..»
- Ομάδες συντονισμού για εισηγήσεις
 - Δ2 «Τις φτιάχνουν μόνοι τους οι εκπαιδευτικοί.. Επιλέγουν οι ίδιοι..»
- Διευθυντική ομάδα – πρωταρχικός ρόλος
- Αδελφά Τμήματα / Εκπαιδευτικοί ΔΡΑΣΕ+ - Διευκολύνσεις με κοινά κενά
- Συνδιδασκαλίες
 - Δ2 «..έκαναν συνδιδασκαλίες οι ΒΔ αρχικά..»
- Συνεδρίες προσωπικού
 - Συζήτηση – συντονισμός
 - Επιμόρφωση
 - Μοίρασμα εμπειριών/καλών πρακτικών

• **Κουλτούρα ΥΕΜ**

- Δ3: «Θέλει τον χρόνο του για να δημιουργηθεί κουλτούρα ΥΕΜ...φέτος ενεπλάκηκε ένας αριθμός συναδέλφων....συνεχής αξιολόγηση των δράσεών μας και αναστοχασμός»

Συμπονετική Ηγεσία - Επικοινωνία

- Η ανεπίσημη επικοινωνία βοηθάει **στην οικοδόμηση σχέσεων**.

Ενδοπροσωπική επικοινωνία

Πρέπει να είστε σε θέση να επικοινωνείτε **με τον εαυτό σας** πριν επικοινωνήσετε με τους άλλους.

Διαπροσωπική επικοινωνία

Η διαδικασία κατά την οποία οι άνθρωποι ανταλλάσσουν πληροφορίες, συναισθήματα και νοήματα μέσω λεκτικών και μη-λεκτικών μηνυμάτων – είναι η **πρόσωπο με πρόσωπο** επικοινωνία.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

1^{ος} κανόνας

- Δηλώνετε την υποκειμενική σας άποψη.
- Όταν εισάγετε ένα θέμα χρησιμοποιείτε φράσεις όπως: **νομίζω, πιστεύω, με βάση τα δικά μου κριτήρια** κ.α.

2^{ος} κανόνας

- Εκφράστε τα συναισθήματά σας σχετικά με το θέμα που εισάγετε.
- Χρησιμοποιείτε φράσεις όπως: **αισθάνομαι, είμαι, νιώθω, ανησυχώ** κ.α.

3^{ος} κανόνας

- Συμπεριλάβετε μια **θετική δήλωση**.
- Προσπαθείστε να εκφράσετε τη θετική πλευρά της κατάστασης, της στάσης ή των συναισθημάτων που έχετε για τον συνομιλητή σας – εφόσον έτσι νιώθετε.

4^{ος} κανόνας

- Να είστε **ακριβείς και συγκεκριμένοι** σε αυτό που λέτε.
- Περιγράψτε καταστάσεις με όρους συμπεριφοράς, να είστε ακριβείς στον τόπο, στο χώρο, στο χρόνο και στη συχνότητα.
- Με τη συγκεκριμενοποίηση αποφεύγετε τη γενίκευση.

...συνέχεια

- Μην λέτε εκφράσεις όπως «πάντοτε» και «ποτέ».
- Μην κάνετε γενικεύσεις που αφορούν τα κίνητρα του άλλου ή το χαρακτήρα του π.χ. «είσαι αδιάφορος».

5^{ος} κανόνας

- Περιγράψτε λεπτομερώς τη **συμπεριφορά που επιθυμείτε να δείτε** να εκδηλώνεται από την άλλη πλευρά.
- Εκφράστε τα συναισθήματα που θα σας δημιουργούσε μια τέτοια συμπεριφορά.
- Το μήνυμα αυτό δηλώνεται στο τέλος.

6^{ος} κανόνας

- Εκφράζετε **έγκαιρα** τις επιθυμίες σας και τα συναισθήματά σας (ιδιαίτερα τα αρνητικά), προτού βιώσετε αρκετή ματαιώση ή θυμό, που μετά δεν μπορείτε να ελέγξετε.
- Εκφράστε τα αρνητικά σας συναισθήματα (όπως θυμό, απογοήτευση, αίσθηση αδιαφορίας), **αφού πρώτα ηρεμήσετε κάπως**.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΠΑΡΑΤΗΡΩ ΤΑ
ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΚΦΡΑΖΩ ΤΑ
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ
ΜΟΥ

ΕΚΦΡΑΖΩ ΤΙΣ
ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΟΥ

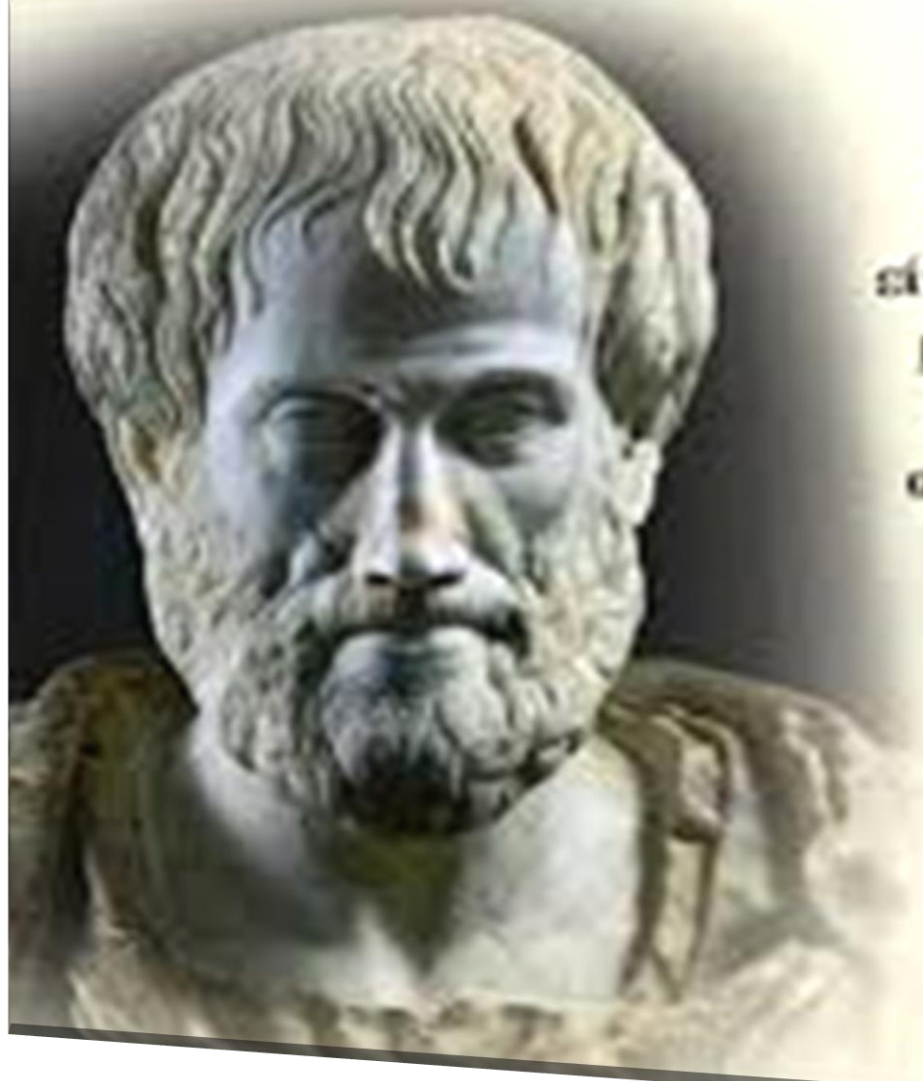

ΕΚΦΡΑΖΩ ΤΙΣ
ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ ΜΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΥΜΟΥ - ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

3 ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ - 3Α:

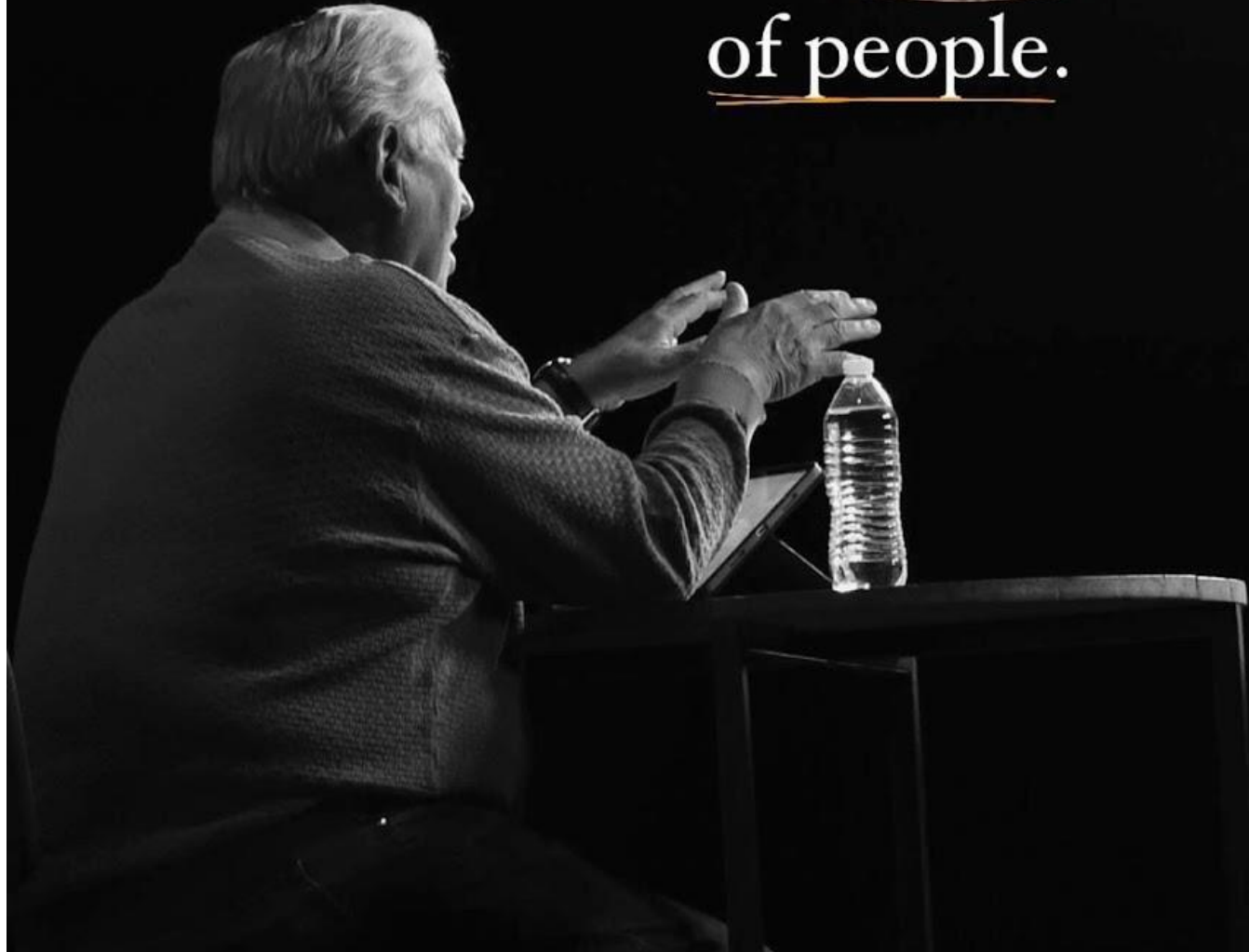
- ΑΞΙΑ του ατόμου
- ΑΣΦΑΛΕΙΑ
- ΑΠΟΔΟΧΗ

Ο καθένας μπορεί να θυμώσει -αυτό
είναι εύκολο. Αλλά το να θυμώσει κανείς
με το σωστό άτομο, στο σωστό βαθμό
και στη σωστή στιγμή, για τη σωστή
αιτία και με το σωστό τρόπο -αυτό δεν
είναι εύκολο.

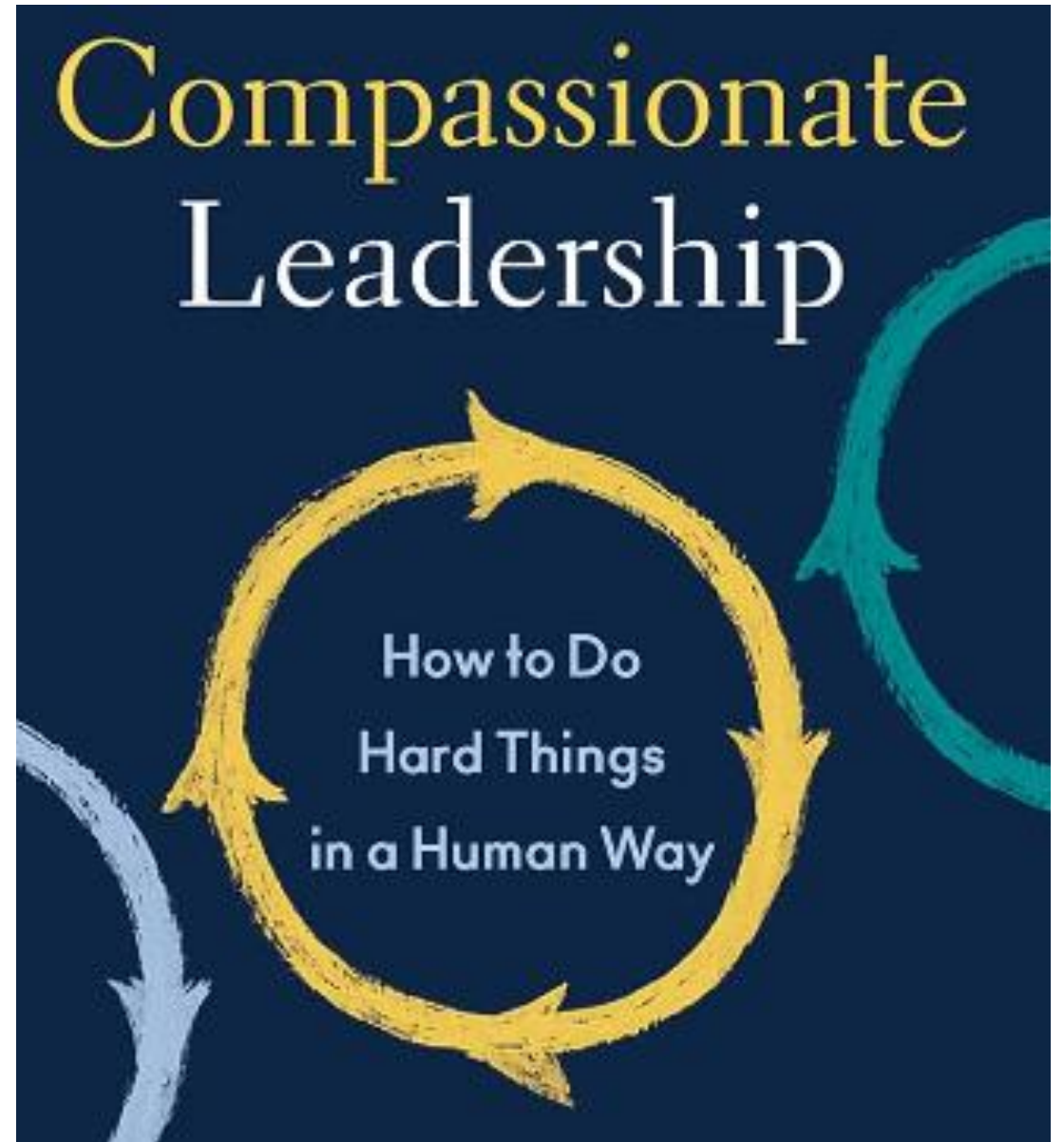
Αριστοτέλης, "Ηθικά Νικομάχεια"

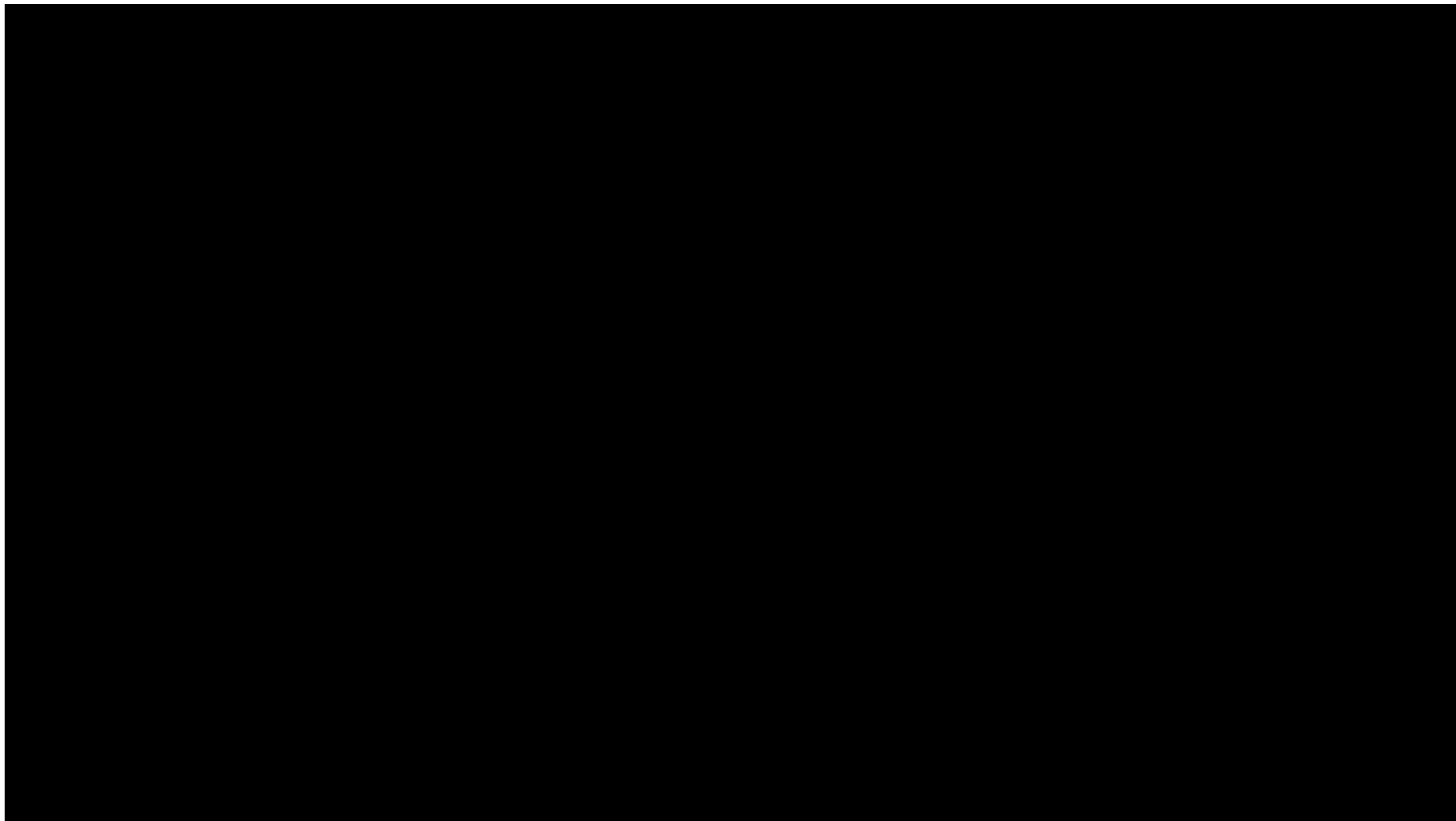
The best leaders
are readers
of people.

ΣΥΝΟΨΗ

- Συμπονετική Ηγεσία – το κλειδί στην YEM
- Στυλ Ηγεσίας που μπορεί να αναπτυχθεί από όλους
- Στήριξη, ανάπτυξη και ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών

Αναφορές

- Benevene, P., Buonomo, I., & West, M. (2022). Compassion and compassionate leadership in the workplace. *Frontiers in Psychology*, 13, 107468. doi: 10.3389/fpsyg.2022.107468
- Dahlen, E. R., & Deffenbacher, J. L. (2001). *Anger management*. In W. J. Lyddon & J. V. Jones, Jr. (Eds.), *Empirically supported cognitive therapies: Current and future applications* (p. 163–181). Springer Publishing Company.
- Frankl, V. (2021). *Το Νόημα της Ζωής*. Αθήνα: Ψυχογίος
- George, J. M. (2000). Emotions and leadership: The role of emotional intelligence. *Human Relations*, 53, 1027-1055.
- Östergård, P., Svensson, G., & Persson, B. (2023). Understanding compassionate leadership. *British Journal of Healthcare Assistants*, 18(3), 104-109. doi: 10.12968/bjha.2024.18.3.104
- Ramachandran, V., Gratz, K., & Bird, A. (2023). *Compassionate leadership*. Taylor & Francis Online. doi: 10.1080/13632434.2023.2166223
- Smith Benjamin, L. (2018). *Interpersonal Reconstructive Therapy for Anger, Anxiety, and Depression: It's About Broken Hearts, Not Broken Brains*. American Psychological Association
- Tawwab, N.G. (2022). *Βάλε τα όριά σου. Ένας οδηγός για να κερδίσεις ξανά τον εαυτό σου*. Αθήνα: Διόπτρα

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

Δρ Έλενα Χριστοφίδου

Συντονίστρια Προγραμμάτων Επιμόρφωσης

Στελεχών της Εκπαίδευσης

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Τηλ.: 22 402368

Ηλ. Διεύθυνση: christofidou,e@cyearn.pi.ac.cy